

DEBAT 2: CONSUM

EXPLICACIÓ DOSSIER

Pàgina 1:

Presentació dels sectors de consum de la societat que influeixen en l'emissió de CO₂.

Pàgina 2:

La imatge mostra el recorregut d'uns pantalons texans fabricats de manera “ecològica”. El fabricant considera que la fabricació d'aquests pantalons és ecològica ja que prové de cotó 100% natural i es fabrica prop del lloc de consum. Encara així, el cost ecològic d'aquests pantalons és elevat, emet 13 kg de CO₂, consumeix una gran quantitat d'aigua, genera residus tòxics durant la fabricació i requereix de llargs recorreguts durant tot el procés de fabricació dels pantalons fins al lloc de consum (traçabilitat). La indústria tèxtil és una de les indústries més contaminants del món.

* Traçabilitat: Sèrie de procediments que permeten seguir el procés d'evolució d'un producte en cadascuna de les seves etapes.

Objectiu: Conscienciar als alumnes de l'impacte ambiental que genera la indústria tèxtil. Conèixer la traçabilitat d'un producte (etapes del producte des de l'inici de la seva fabricació fins que es consumeix)

Pàgina 3:

En aquesta pàgina es compara el consum de recursos i energia per a l'obtenció d'alumini des de la bauxita o des del material reciclat. La fabricació d'alumini a partir de la bauxita requereix consum de matèria primera, molta electricitat i genera una gran quantitat de residus. Aquesta fabricació contribueix a l'esgotament de recursos naturals, a la generació de residus i a l'augment de les emissions de CO₂. En canvi, quan s'obté alumini a partir de material reciclat s'estalvia molta electricitat i s'evita la generació de residus contribuint a la implantació de l'economia circular en la societat. L'alumini és un metall que es pot reciclar infinitament sense perdre les seves propietats.

Objectiu: Conscienciar als alumnes de la necessitat de reciclar tots els residus per a evitar l'esgotament de recursos, disminuir la generació de residus i reduir les emissions de CO₂. La UE considera que el reciclatge dels residus és un dels pilars per a la consecució de l'economia circular.

Pàgina 4:

En aquesta pàgina es compara el consum de recursos i energia per a l'obtenció del plàstic des de la matèria primera (el petroli) o des del material reciclat. La fabricació del plàstic no requereix molta energia si es compara amb un metall, no obstant això genera un gran impacte ambiental. Des del consum de recursos finits (petroli), emissions de GEH (Gasos d'efecte hivernacle) i sobretot gran generació de residus plàstics pel fet que el seu ús i rebuig és molt

ràpid. Els residus plàstics, si no es reciclen i tornen a la cadena de fabricació de nous productes, s'acumulen en els ecosistemes terrestres i aquàtics contaminant tot al seu voltant.

Objectiu: Conscienciar als alumnes de la necessitat de no utilitzar el plàstic d'un sol ús i de reciclar el plàstic per a evitar el consum de recursos naturals i la contaminació d'ecosistemes.

Pàgina 5:

La resposta correcta a la pregunta és: Porta més de 100 anys encesa.

Aquesta bombeta de 60 watts està instal·lada en una caserna de bombers de Califòrnia. Porta encesa des de 1901. No té cap tara de manera que la seva vida útil és molt llarga, porta més de 100 anys encesa i no s'ha fos.

Al 1924, es crea Phoebus, un grup integrat per les empreses Phillips, Osram i Lámparas Z.

L'objectiu d'aquest grup és garantir uns bons guanys en les empreses, per a això decideixen baixar la vida útil de les seves bombetes a 1000 hores.

Aquí comença la fabricació de productes amb una vida útil programada o dit d'una altra manera: productes amb **obsolescència programada**.

Existeixen nombrosos exemples de productes amb obsolescència programada: ordinadors, mòbils, portàtils, peces electròniques de vehicles, electrodomèstics, roba, etc.

Objectiu: Conscienciar als alumnes de l'existència de nombrosos productes quotidians amb obsolescència programada.

Pàgina 6:

Gràfic on es veu la diferència entre l'economia lineal i l'economia circular. Aquest gràfic en principi ja s'ha consultat en el material inicial. Encara així és aconsellable recordar les característiques de cadascuna de les etapes de les economies lineal i circular.

Economia lineal:

- Extracció de matèries primeres no renovables que tendeixen a esgotar-se.
- Producció d'electricitat a partir de fonts d'energia no renovables que provoquen esgotament de recursos naturals i contaminació. Centrals tèrmiques i centrals nuclears.
- Producció de béns de consum. Molts d'ells amb obsolescència programada i de forma no sostenible.
- Ús excessiu de mitjans de transport contaminants perquè el producte arribi al seu lloc de consum.
- Consum excessiu de béns de consum de primera mà.
- A nivell mundial quasi no es reciclen residus. Cada dia es generen més de 3,5 milions de tones de residus al món. Molts d'ells acaben en abocadors no controlats que contaminen l'aire, l'aigua, el sòl i el subsòl.

Economia circular:

- Producció d'energia a través de fonts d'energia renovables no contaminants.
- Disseny de processos de fabricació de béns de productes amb el menor impacte possible, de manera eficient, sense obsolescència programada i els materials dels quals es puguin reciclar.

- Usos de mitjans de transport que funcionen amb energia renovable no contaminant.
Distàncies curtes des del producte fabricat fins al lloc de consum.
- Consum de productes de manera responsable, no contaminants i de proximitat.
- Reciclar els productes que ja no s'utilitzen: aplicar el principi de les 5Rs.
- Ús de matèria primera renovable o materials que provenguin del reciclatge per a la producció de béns de consum.

Objectiu: Conscienciar als alumnes d'aplicar l'economia circular com a estratègia.

PREGUNTES TIPUS

DEBAT 2: CONSUM

1. Quanta roba et compres al mes?
2. Quants aparells elèctrics i electrònics tens a casa?
3. Creus que són tots necessaris?
4. Saps d'on provenen?
5. Què fas quan se t'espatlla un mòbil, un ordinador o una peça de roba?
6. Cada quant et canvies de mòbil i perquè?
7. Què passa amb el que tiro? Recicles a casa? Què necessites per a fer-ho?
8. Que necessites perquè el teu mòbil o portàtil duri més?
9. Quan alguna cosa és barata el consumidor no es planteja canviar el seu comportament. És veritat aquesta afirmació? Si necessites un producte i trobes un barat, fabricat lluny de casa i molt contaminant, el compres?
10. Quan compres al supermercat o mercat, quin tipus de productes consumeixes? Empaquetat o sense empaquetar? Amb carro o bossa pròpia o bé amb bosses d'un sol ús?
11. Què cal fer per a canviar de comportament davant els productes contaminants.
12. Busca exemples de Reduir, Reutilitzar, Reciclar, Rebutjar, Reparar.